

Grønt landtransportprogram

- offentlig-privat samarbeid om grønt skifte i næringstransporten

Norske politikere har vedtatt ambisiøse klima- og teknologimål for transport- og anleggssektoren. Utslippene skal halveres innen 2030, og lav- og nullutslippsteknologi rulles ut i stor skala. Dette krever mobilisering av bedriftene og tettere samarbeid mellom myndighetene og næringslivet. Grønt landtransportprogram er et forpliktende offentlig-privat samarbeid for å realisere det grønne skiftet i den landbaserte næringstransporten.

Dette er Grønt landtransportprogram (GLP)

GLP ble etablert i januar 2021, etter å ha mottatt oppstart-bevilgning fra Klima- og miljødepartementet i november 2020. Så langt er 20 næringsorganisasjoner medlemmer i programmet, som også skal knytte til seg partnerbedrifter og observatører fra offentlig sektor. Programmet bygger videre på arbeidet som ble gjort i [Veikart for næringslivets transporter](#) i 2016, og etableres etter mønster og inspirasjon fra Grønt skipsfartsprogram. Programmet er tilgjengelig for alle virksomheter uavhengig av bransjetilknytning.

Næringstransporten på land er organisert i ulike bransjeforeninger og kjennetegnes av et stort antall kjøretøy og maskiner med mange ulike eiere og leverandører. For å få fart i utrulling av lav- og nullutslippsteknologi trengs en bred mobilisering og kunnskapsdeling på tvers av bransjene, og mer systematisk samarbeid med myndighetene om utvikling av infrastruktur, tiltak og løsninger.

Mål for programmet

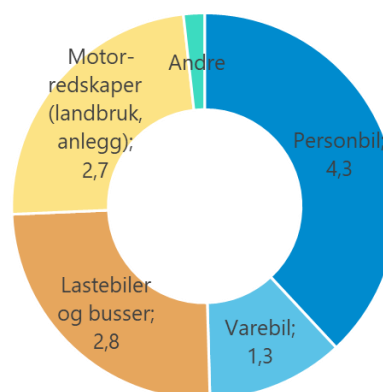
Formålet med GLP er å bidra til å realisere vedtatte nasjonale klimamål, og stimulere til et bredt teknologiskifte. Programmet skal bistå norske selskaper med å kutte utslipp raskt og kostnadseffektivt. GLP skal bygge en arena for samhandling mellom næringsorganisasjonene, bedriftene og myndighetene, og bidra til konsensus om teknologiske løsninger, rammebetingelser og infrastruktur. GLP har følgende konkrete mål:

- **Samle verdikjeden** – transportkjøpere og -leverandører, kjøretøyleverandører, energileverandører, leverandører av teknologi og tjenester, finansieringsinstitusjoner og offentlige myndigheter
- **Dele kunnskap** - analyser og empiri om teknologivalg og -muligheter for å redusere usikkerhet for transportselskapers investeringer i ny teknologi eller utslippsreducerende tiltak

- **Utvikle verktøy** som gir den enkelte bedre grunnlag for å etterspørre og vurdere hvilke løsninger som er best.
- **Motivere bedrifter** til å gjennomføre grønne valg og bidra aktivt i piloter for å oppnå raskere markedsintroduksjon av ny teknologi og infrastruktur
- **Bistå myndighetene** med å utarbeide rammebetingelser for å realisere det grønne skiftet i næringslivets transporter og at utslippene reduseres på en samfunnsøkonomisk effektiv måte.
- **Skape grønn vekst:** Grobunn for nye næringer og verdiskaping i grensesnittet mellom transportsektor og energisystem

Utfordringen vi skal løse – halvere utslippene fra transport

Transportsektoren er den største kilden til utslipp av klimagasser i Norge, og står samlet for rundt 30 prosent av de nasjonale klimagassutslippene. Næringstransport på land utføres av varebiler, lastebiler, busser, anleggsmaskiner og landbruksmaskiner. Veien mot lav- og nullutslipp er lengre for tyngre kjøretøy og -maskiner enn tilfellet er for lette personbiler. Mens over 50 prosent av nybilsalget i Norge i 2020 var elbiler, er slike løsninger knapt synlig i salgsstatistikken for tungtransporten. Utviklingen er i gang og halveringsmålet mulig å innfri med mobilisering, samarbeid og kraftfulle virkemidler. Men da må barrierer knyttet til teknologirisiko, usikkerhet og merkostnader overvinnes.

Fordeling utslipp landtransport i mill. tonn CO2-ekv.
Kilde SSB og Miljødirektoratet

Regjeringens mål i Klimaplanen for 2021-2030 - Meld. St. 13 (2020 – 2021) er å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene av klimagasser med 45 prosent fra 2005 innen 2030. Transport står for 60 prosent av disse utslippene, og må reduseres kraftig dersom målet skal være mulig å nå. Regjeringen har derfor en ambisjon om at klimagassutslippene fra transportsektoren skal halveres i 2030 sammenliknet med 2005. Virkemidlene som utpekes for å nå halveringsmålet er en kraftig økning av CO2-avgiften, krav i offentlige anbud og økt omsetningskrav for biodrivstoff.

Aktiviteter i regi av GLP

For å mobilisere bedriftene og bidra til realisme og konsensus i valg av tiltak og virkemidler vil GLP være en sparringspartner og bindeledd mot myndighetene for å sikre en trygg og forutsigbar overgang til lav- og nullutslippsløsninger i den landbaserte næringstransporten. Prioriterte aktiviteter for GLP vil være rekruttering av partnerbedrifter og observatører, utvikling av nettside og kommunikasjon, webinarer og kurs, utarbeide felles kunnskapsplattform, utvikle verktøy og veiledere, planlegge og sette i gang pilotprosjekter, arrangere workshoper og partnermøter, og samarbeide med myndighetene om tiltak og virkemidler.

Organisering og finansiering

Programmet er organisert som et prosjekt med tilknyttede medlemsorganisasjoner, partnerbedrifter, samt observatører fra offentlige myndigheter og andre stakeholdere. GLP er et offentlig-privat samarbeid og er avhengig av finansiering i form av prosjektstøtte og egeninnsats fra medlemsorganisasjoner og partnerbedrifter, og et årlig finansielt bidrag fra staten over statsbudsjettet.

Kontaktinfo: Christoffer Sahl, sekretariatsleder. Epost: christoffer.sahl@nho.no